

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

НН Архітектурно-художній інститут
Кафедра Містобудування

СИЛАБУС освітнього компонента – ОК 9 Естетика міського та природного довкілля

Освітній рівень	другий (магістерський)
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП Містобудування
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні
Індивідуальні завдання	графічна робота
Форми підсумкового (семестрового) контролю	екзамен

Викладач (Викладачі):

Савицька Ольга Степанівна, к. арх, доц., професор кафедри містобудування,
olgasavgrad@gmail.com

В процесі вивчення освітнього компонента у здобувачів вищої освіти сформуються навички та вміння створювати сприятливі умови в питаннях формоутворення архітектурної стилістики елементів простору в містобудівній діяльності.

Передумови для вивчення освітнього компонента: є набуття теоретичних знань та практичних навичок за загальними та професійними дисциплінами першого (освітньо-професійного) рівня.

Програмні результати навчання:

ПРН4. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності.

ПРН5. Знати, розуміти та оцінювати характеристики сучасних будівельних матеріалів, виробів і технологій, враховувати їх особливості при розробці інноваційних проектних рішень будівель і споруд, в проектах благоустрою міських і ландшафтних територій, при реконструкції та реставрації пам'яток архітектури і містобудування.

ПРН6. Забезпечувати гармонізацію об'єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища.

ПРН15. Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проектування об'єктів архітектури та містобудування.

ПРН18. Аналізувати та оцінювати проблеми містобудівного середовища; визначати взаємозв'язок між якістю життя людей і навколишнім їх містобудівним середовищем. Застосовувати сучасні методи соціологічного дослідження в містобудуванні та інноваційні технології в проектному процесі.

ПРН19. Використовувати дослідницький апарат структурного аналізу для вирішення проблем просторової організації міст. Використовувати сучасні методи та засоби естетичної організації містобудівного простору. Виявляти культурологічні аспекти містобудування для розвитку сприятливого містобудівного та туристично-рекреаційного середовища.

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- типологію видів і форм міського середовища, етапи та особливості становлення і розвитку, фактори і компоненти її формування та експлуатації; актуальні історико-теоретичні проблеми архітектури, містобудування та естетики містобудівної середовища; композиційні принципи і прийоми формування ансамблів середовища в місті;

- засоби гармонізації загального композиційного рішення середовища, її просторової основи, предметного наповнення і процесу їх споживання;

- методи оптимізації просторової структури міського середовища.

володіти:

- навиками архітектурного та містобудівного проектування міського середовища.

вміти:

- систематизувати і класифікувати об'єкти середовища;

- розрізняти історичні архітектурні стилі; стилістичні напрями в сучасній архітектурі;

- проектувати окремі види середовища інтер'єрів, відкритих просторів, житлового середовища, виробничого, громадського, міського та спеціального призначення.

Тематичний план

Тема 1 Місце міста в природі і суспільстві.

Тема 2 Методологічний апарат вивчення міста.

Тема 3 Художній образ містобудівного об'єкту.

Тема 4 Містобудівна композиція.

Тема 5 Містобудівний ансамбль.

Тема 6 Естетика відкритих архітектурних просторів у структурі міста.

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «екзамену» за освітнім компонентом «Естетика міського та природного довкілля» складає від 60 балів до 100 балів.

За освітнім компонентом передбачено виконання графічної роботи.

Зміст графічної роботи пов'язаний із закріпленням теоретичних питань, містить у собі теоретичні формулювання та практичні навички. За формою графічна робота – етико-естетичний аналіз будівлі.

Графічну роботу передбачено з теми «Естетика міського та природного довкілля». В цій роботі покладена задача вміння виконувати проектувати окремі види середовища інтер'єрів, відкритих просторів, житлового середовища, виробничого, громадського, міського та спеціального призначення та систематизувати і класифікувати об'єкти середовища.

Студенту потрібно: провести натурне ознайомлення з об'єктом, фотофіксацію, виявити тип та характер композиційного рішення будівлі. Провести пропорційний аналіз та виявлення основних акцентів та загальна естетична характеристика будівлі. Зробити етична оцінка її композиційного рішення.

Робота складається з двох частин: реферату та графічної. Графічна частина виконується на 6 аркушах (формат А-4).

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

Загальна семестрова оцінка є сумою балів двох складових:

- 1) поточного контролю протягом семестру шляхом накопичення балів: оцінювання засвоєння теоретичного (лекційного) матеріалу, виконання практичних робіт за темами та індивідуальної роботи (графічна робота) - кількість балів від 36 до 60 балів;
- 2) підсумкового контролю під час екзаменаційної сесії (екзамен) - кількість балів від 24 до 40 балів.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Савицька О. С., Інякіна А.А. Естетика міського та природнього довкілля: [конспект лекцій]. ОДАБА. Одеса, 2024. 51 с.
2. Савицька О. С., Інякіна А.А. Комплексне дослідження містобудівного простору: [конспект лекцій]. ОДАБА. Одеса, 2024. 122 с.
3. Дідик В. В., Максим'юк Т. М. Естетика та композиція ландшафту. Проектування ландшафтних об'єктів: композиція та естетичні засади. Навчальний посібник. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 244 с.
4. Заваріхін С. П. Архітектура: композиція та форма: підручник. Юрайт. 2019. 186 с.
5. Колін Еллард. Середовище проживання. Як архітектура впливає на нашу поведінку та самопочуття. Альпіна Паблішер. 2018. 288 с.
6. Панченко Т. Ф., Сторожук С. С. Одеса: містобудівні особливості розвитку приморського міста: [монографія]. ОДАБА. Одеса, 2022. 196 с.

Допоміжні джерела інформації

7. Древаль І. В. Теорія містобудування: [конспект лекцій]. ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. Харків, 2017. 43 с.
8. Мезенцев К., Олійник Я., Мезенцева Н. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: [монографія]. Фенікс. Київ, 2017. 438 с.
9. Панченко, Т.Ф. Ландшафтно-рекреаційне планування природно-заповідних територій [Монографія] К: Логос, 2015. 176 с.